

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet
Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande
Viceletråd
Harry Jansson

Föredragande
Jurist
Camilla Hägglund-Palmqvist

Justerat
Omedelbart

Nr 112

Fastställande av sotningsavgifter.
ÅLR 2023/8523
538 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt fastställa sotningsavgifter fr.o.m. den 1 januari 2024 samt publicera avgifterna i Ålands författningssamling, bilaga 1.

Nr 113

Räddningsområde Ålands
landskommuners förfrågan om ändring i
räddningslag och räddningsförordning
angående sotning
ÅLR 2019/2173
539 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt besvara förfrågan enligt bilaga 2.

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2023

Nr xx

ÅLANDS LANDSKAPSREGERINGS BESLUT om sotningsavgifter

Utfärdat i Mariehamn den 1 januari 2024

Landskapsregeringen har med stöd av 53 § 3 mom. räddningslagen (2006:106) för landskapet Åland utfärdat följande bestämmelser om hur sotningsavgiftens storlek ska bestämmas.

1 §

Den sotningsavgift som avses i 53 § 1 mom. räddningslagen (2006:106) för landskapet Åland fastställs enligt detta beslut.

Beslutet tillämpas på sotning av eldstäder och rökkanaler samt på rengöring av sådan ventilationskanal som är sammanbyggd med rökkanal.

2 §

Sotningsavgiften är 0,92 euro per enhet. Avgiftens belopp erhålls genom att priset per enhet multipliceras med antalet enheter.

3 §

För sotning av eldstad och rökkanal samt för arbeten i anslutning till sådan sotning baseras enhetstalet på den tid som per sotare åtgår för arbetet så att 1 enhet motsvarar 1 arbetsminut.

4 §

För varje gång en fastighet sotas uppbärs, utöver enhetstalen enligt 3 §, en grundavgift som i landsbygds- och skärgårdskommuner motsvarar 21 enheter och inom Mariehamns stad 17 enheter.

5 §

Då antalet enheter fastställs ska dessutom följande iakttas:

1) I den mån sotare, på uppdrag av kommunens räddningsmyndighet, utför kontroll- eller andra uppgifter utöver vad som anges i 18 § räddningsförordningen (2006:111) för landskapet Åland, får tiden för dessa uppgifter inte inräknas i arbetstiden för sotningen.

2) Har sotaren inte beretts tillfälle att utföra sotning på överenskommen tid vilken fastighetsägaren utan vägande orsak inte begärt att få ändrad så har sotaren rätt att debitera 21 enheter för detta besök.

3) För sotning av fritidsbostad höjs summan av enhetstalen med 20 enheter.

4) Ersättning för sotningsarbete som på begäran utförs utom arbetstid höjs med iakttagande i tillämpliga delar av de grunder som föreskrivits i arbetstidslagen (FFS 605/1996).

6 §

I särskilda fall, såsom i fråga om sotning av industris eldstäder och kanaler samt stora centralvärmeanläggningar kan fastighetens ägare med kommunens räddningsmyndighet eller sotare överenskomma om arbetsbeting som gäller ett sotningsuppdrag.

7 §

BILAGA 1

Priserna per enhet har uträknats exklusive mervärdesskatt. Om sotare är skyldig att erlägga mervärdesskatt för söttningsverksamheten är han berättigad att höja slutsumman i enlighet med lagstiftningen angående mervärdesskatt.

8 §

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2024 och ersätter Ålands landskapsregerings beslut (2022:14) om söttningsavgifter.

Mariehamn den xx xx 2023

HARRY JANSSON
vicelantråd

Camilla Hägglund-Palmqvist
jurist

Hänvisning

Räddningsområde Ålands landskommuner,
Jomala kommun
PB 2
22151 JOMALA

Kontaktperson

Camilla Hägglund-Palmqvist

Ärende

Den gemensamma räddningsnämndens förfrågan om ändring av räddningslagen och räddningsförordning angående sotning

Förfrågan

Den gemensamma räddningsnämnden för Räddningsområde Ålands landskommuner har den 12 mars 2019 inlämnat en förfrågan om ändring i räddningslag och räddningsförordning angående sotning.

Av förfrågan framgår att den gemensamma räddningsnämnden har beslutat att göra en förfrågan till landskapsregeringen gällande en revidering/förändring i gällande lagstiftning, räddningslagen (2006:106) för landskapet Åland samt räddningsförordning (2006:111) för landskapet Åland gällande sotning.

Motiveringen till förfrågan är att det råder brist på utförare med yrkeskompetens inom sotningsbranschen och att Ålands gymnasium har meddelat att ingen utbildning av sotare kommer att kunna genomföras. En förändring i lagstiftningen kunde ge en mer fri marknad förutsatt att utföraren innehar behörighet för uppgiften. Liknande åtgärder har skett i närliggande områden.

Beslut

Landskapsregeringen kommer inte att föreslå en ändring i räddningslagen gällande sotning.

Motivering till beslut

I riket har det skett en avreglering av sotningsverksamheten. Det lokala räddningsväsendet ansvarar inte längre för ordnandet av sotningen eller att sotningen sker på behörigt sätt. Det är nu alltså den enskilda fastighetsägarens skyldighet att se till att sotning sker i erforderlig mån och med tillräcklig regelbundenhet utan de lokala räddningsverksamheternas involvering gällande ordnandet av sotning. Detta har skapat en debatt om att införa liknande regler på Åland för att öka konkurrensen. Det har funnits en brist på sotare i landskapet medan situationen var den motsatta i riket när

förändringen infördes i rikets räddningslag. Man anför i lagens förarbeten att det är troligt att distriktssotningssystemet har hindrat sotare från att bedriva verksamhet i områden där antingen ett distriktssotningsavtal redan har ingåtts eller där ett sotningsföretag förlorat ett anbudsförfarande vid ingången av en avtalsperiod. I och med slopandet av distriktssotningen antog lagstiftaren alltså att flera sotningsföretag skulle förlägga sin verksamhet i samma område och konkurrera om sotningsuppdrag. Med en ökning av konkurrensen i riket och en viss överetablering på marknaden kan tänkas att sotningspriserna sjunker eller i alla fall inte stiger vid en avreglering.

På Åland har det funnits en brist på sotare och Ålands gymnasium har försökt starta en sotarutbildning utan framgång. Räddningsnämnden för Ålands landskommuner har begärt en revidering av lagstiftningen för att främja en friare marknad. Även om situationen med yrkesverksamma sotare är något bättre i dagsläget på Åland finns det inte någon överetablering som skulle kunna bidra till en sjunkande eller stillastående prissättning på sotningstjänster på Åland. Gällande konkurrensen mellan sotningsföretagen konstaterar landskapsregeringen att det redan i dagsläget är möjligt för fastighetsägare att anlita vilket sotningsföretag som helst.

I riket har avregleringen av sotningsverksamheten lett till vissa konsekvenser, inklusive möjlig minskad tillgänglighet av sotningstjänster i glesbygdsområden och i skärgården och varierande prissättning. Det har även påverkat sotningsföretag och fastighetsägare.

På Åland finns skillnader jämfört med riket som har beaktats när man tagit ställning till en eventuell lagstiftningsändring. Främst skärgårdskommunernas fastighetsägare skulle sannolikt drabbas av prishöjningar om sotningen avreglerades i landskapet samt svårigheter att få sotningen utförd.

Sammanfattningsvis är det landskapsregeringens uppfattning att en avreglering av sotningsverksamheten inte på ett tillfredsställande sätt skulle bidra till att säkerställa fungerande brandskydd och att hantera sotningsbristen på Åland.

Vicelantråd

Harry Jansson

Jurist

Camilla Hägglund-Palmqvist